

Radicale
groeperingen
in de 20^e
eeuw in
Nederland

VMBO-examenconferentie Geschiedenis
--- nov. 2018---

Ontwerp: Koen Henskens
Lerarenopleider/vakdidacticus
ILS, Hogeschool Arnhem en Nijmegen
koen.henskens@han.nl

Aanleiding

Het thema van de jaarlijkse VMBO-eindexamenconferentie van dit jaar is 'De Radicale 20^e eeuw'. De eeuw is al vaker een 'eeuw van uitersten' genoemd natuurlijk en het radicale karakter is al duidelijk zichtbaar in de grote politieke gebeurtenissen en omwentelingen en twee wereldoorlogen en de Koude Oorlog die de 20^e eeuw kent. Toch heb ik er voor gekozen om het te beperken tot Nederland in de 20^e eeuw.

In een tijd waarin moslimextremisme wekelijks in het nieuws is en de term radicalisering bijna monopolistisch gebruikt wordt voor radicale islam, IS, de Moslimbroederschap en Al Qaida, leek het mij gepast om even terug te kijken naar eerdere tijden.

Al snel blijkt dat we (ondanks wat we uit het nieuws oppikken) in een tijd leven waarin de kans op aanslagen in Nederland relatief klein is. Toch staat het 'dreigingsniveau' van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) al een tijd op '4' op een schaal van maximaal 5. Dit houdt in dat een kans op aanslagen in Nederland als 'reëel' wordt gezien. Kijkend naar de 20^e eeuw kwam bij mij de vraag op of deze dreiging eerder minder is geweest of niet. Het systeem met dreigingsniveaus is pas in 2004 ingevoerd, maar wat als je dit met terugwerkende kracht zou projecteren op de 20^e eeuw. Wanneer zat men dan op welk dreigingsniveau? Dit lijkt me een mooie vraag voor leerlingen. Zo'n onderzoek laat verschillen, overeenkomsten en veranderingen zien in dreigingen voor de rechtsorde en democratie in Nederland door de tijd heen. Waar leerlingen nu moslimextremisme in hun hoofd hebben, dachten hun ouders en grootouders aan hele andere groeperingen als men het over 'dreiging' voor de democratische rechtstaat had.

Inhoud

In deze werkvorm, die eigenlijk uit meerdere kleinere werkvormen bestaat, gaan leerlingen verschillende radicale groeperingen uit de 20^e eeuw onderzoeken. Ze gaan deze groeperingen onderzoeken, categoriseren, vergelijken, in de tijd en context plaatsen en per tijdvak een dreigingsniveau vaststellen.

1. Als eerste krijgen leerlingen de vraag om zelf invulling te geven aan de verschillende dreigingsniveaus. Deze indeling in een oplopende dreigingsschaal van 5 wordt vergeleken met de invulling die de NCTV hanteert.
2. Vervolgens krijgen leerlingen een lijst met radicale groeperingen en hun jaar van oprichting/hoofdactiviteit in Nederland in de 20^e eeuw. Ze krijgen een aantal kaarten/afbeeldingen die zij gaan koppelen aan de verschillende groeperingen om een eerste beeld te krijgen van de verschillende categorieën radicale groeperingen die er waren.
3. Leerlingen krijgen daarna ieder een groepering (of in groepjes een categorie) die zij specifiek gaan onderzoeken om de groepering uiteindelijk te koppelen aan een dreigingsniveau dat deze groepering oplevert voor onze vreedzame democratische rechtstaat.

4. Na onderzoek kunnen de verschillende groeperingen met elkaar vergeleken worden. Hieruit kan een rangorde worden opgesteld met groeperingen die geen, een kleine of grote dreiging voor het land vormde, en kan gekeken worden wanneer deze dreigingen het grootst waren.
5. Als laatste kan de vergelijking met verschillende perioden uit de 20^e eeuw vergeleken worden met het dreigingsniveau (en type dreiging) waarmee Nederland nu te maken heeft.

Didactiek

De werkvormen gaan uit van de principes van activerende didactiek en samenwerkend leren (Ebbens, 2016). Daarnaast komen enkele (historische) vaardigheden aan bod en behelst de werkvorm geen gesloten opdracht waarbij maar één antwoord mogelijk is. Leerlingen worden uitgedaagd kritisch te denken (door dreigingsniveaus in te vullen en later toe te passen op een groepering die ze onderzocht hebben), koppelingen te maken en deze uit te leggen. Ze gaan ook met elkaar in discussie in de vergelijking van de verschillende groeperingen. De opdracht voldoet aan alle criteria van Actief Historisch Denken-werkvormen (De Vries, Havekes en Aardema, 2004) Dit gebeurt via de zogenaamde expertmethode, waarbij elke leerling expert wordt op het gebied van één organisatie/groepering. Hierdoor zijn de leerlingen individueel aanspreekpunt op hun kennis en zijn ze wederzijds afhankelijk van elkaars kennis om de opdracht te voltooien. Door de groeperingen te vergelijken zal discussie ontstaan waardoor leerlingen een nog betere invulling krijgen van sleutelbegrippen als radicalisme, terrorisme, activisme, extremisme. Dit zijn begrippen die in het nieuws en in hun dagelijks leven gebruikt worden, Hierdoor krijgt de geschiedenis meer betekenis en neemt de relevantie voor de leerlingen van de les toe (Van Straaten, 2016)

Alle radicale groeperingen zijn te koppelen aan grotere (inter)nationale gebeurtenissen of fenomenen uit de 20^e eeuw, waardoor het examenthema 'overzicht van de 20^e eeuw' verstevigd wordt. Door als leerling zelf met de inhoud met andere leerlingen aan de slag te gaan, verankert de examenstof beter en zal het beter blijven beklijven. Het dreigingsniveau van de NCTV is pas in 2004 ingevoerd, dus door het terug projecteren van deze dreigingsniveaus op de 20^e eeuw is de leerling in principe anachronistisch bezig. Tegelijkertijd wordt hierdoor de geschiedenis actueel gemaakt door het aan een actueel begrip te koppelen. Leerlingen zullen in discussies onbewust vergelijkingen maken met dreigingen in hun eigen tijd en gedwongen worden hun mening te formuleren op verschillende radicale stromingen uit de 20^e eeuw. Hierdoor worden zij zich bewuster van hun eigen opvattingen en zullen zij deze beter kunnen onderbouwen (of op zijn minst meer historische context geven).

Deze werkvormen kunnen, met toevoeging van enkele bewustwordingsvragen van de docent, alle drie de onderwijspedagogische processen van Gert Biesta (Biesta, 2015) omvatten. De leerlingen zijn namelijk met kwalificatie bezig door het overzicht van de 20^e eeuw op een andere wijze

te behandelen. Ze zijn met socialisatie bezig op het moment dat de vraag opkomt hoever radicale groepen mogen gaan. Als aandacht wordt besteed aan de vraag welke vrijheid de burgers en groeperingen hebben en welke normen wij hebben als het over meningen geven en opleggen gaat, zijn de leerlingen bezig met socialisatie. Door verschillende radicale groeperingen uit het hele politieke spectrum de revue te laten passeren en ook leerlingen daarop te bevragen wat hun meningen van de verschillende ideeën zijn (gelijke rechten voor man en vrouw, voor mensen van alle geaardheden, recht op abortus, immigratiebeleid, gebruik van geweld en pressiemiddelen om je doel te bereiken) zijn ze ook bezig met subjectificatie. Ze zijn actief bezig met het vormen van hun eigen mening en daarmee hun persoon.

Gebruikte en aanbevolen bronnen:

Didactiek:

- Biesta, G. (2015) *Het prachtige risico van onderwijs*. Culemborg: Uitgeverij Phronese
- De Vries, J., Havekes, H., Aardema, A. (2004) *Actief Historisch Denken*. Boxmeer: SGSE
- Ebbens, S. (2016). *Samenwerkend Leren* (4^e druk) Groningen: Noordhoff Uitgevers
- Van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2016). *Making history relevant by connecting past, present and future*. Journal of Curriculum Studies, 48(4)

Inhoudelijk:

- Hijzen, C. (2016). *Vijandbeelden. De veiligheidsdiensten en de democratie, 1912-1992* Amsterdam: Boom Uitgevers
- Verbij, A. (2010), *Tien rode jaren: Links-radicalisme in Nederland, 1970-1980*. Amsterdam: Ambo
<https://www.aivd.nl/onderwerpen/terrorisme/>
- <https://www.nctv.nl/organisatie/ct/dtn/Opbouw-dreigingsniveaus-DTN/index.aspx>
- <http://www.stichtingargus.nl/bvd/index.htm>
- <http://www.a-n-g-r-y.nl/>
- <https://kafka.nl/>
- <https://www.vrouwennuvoorlater.nl/>

De werkvormen in een oogopslag

Onderwerp:	Radicale groeperingen in de 20^e eeuw in Nederland
Activiteit n tijdsduur:	<ol style="list-style-type: none">1. opdracht dreigingsniveaus: 15 minuten2. opdracht afbeeldingen bekijken en type radicale groeperingen vaststellen: 15 minuten3. opdracht afbeeldingen aan groeperingen koppelen: 10 minuten4. opdracht analyse soorten acties van groepering (individueel): 15 minuten5. opdracht dreigingsniveau type groepering (groepje): 10 minuten6. opdracht grootste dreiging in de 20^e eeuw (klassikaal): 15 minuten7. opdracht (klassikaal) discussie over eigen grenzen en wat mag en wat niet: 15 minuten
Doelen:	<ul style="list-style-type: none">- De leerlingen kunnen uitleggen wat een dreigingsniveau is en hoe deze tot stand komt.- De leerlingen kunnen afbeeldingen analyseren, categoriseren en ordenen.- De leerlingen kunnen zes belangrijke soorten radicale groeperingen uit de 20^e eeuw noemen.- De leerlingen kunnen van elke soort groepering minstens twee voorbeelden van radicale groeperingen noemen en uitleggen wat hun doelen waren.- De leerlingen kunnen van verschillende radicale groeperingen uit de 20^e eeuw uitleggen welke vormen van activiteiten zij ontplooiden om hun doelen te bereiken.- De leerlingen kunnen de Nederlandse radicale groeperingen plaatsen in een internationale context van 'grote' gebeurtenissen en waar mogelijk de radicale groeperingen koppelen aan inhoud uit het 'overzicht van de 20e eeuw' voor het eindexamen.- De leerlingen kunnen beargumenteerd radicale groeperingen koppelen aan één van de dreigingsniveaus van de NCTV.- De leerlingen kunnen het dreigingsniveau van de verschillende radicale groeperingen met elkaar vergelijken en aangeven welke groeperingen een grotere dreiging vonden dan anderen.- De leerlingen kunnen een overzicht geven van globale dreigingsniveaus in de 20e eeuw op basis van elkaars onderzoek.- De leerlingen kunnen aangeven hoe zij hedendaagse dreigingen zien in relatie tot eerdere dreigingen van radicale groeperingen in de 20^e eeuw.- De leerlingen kunnen onderbouwen welke acties en activiteiten zij vinden dat groeperingen wel en niet mogen gebruiken in een rechtsstaat .
Beginsituatie:	Bovenbouw vmbo-gt. Een groot deel van de werkvormen is zonder voorkennis te doen. De werkvorm zou ook bij havo/vwo in de bovenbouw gebruikt kunnen worden.
Voorbereiden:	<ol style="list-style-type: none">1. opdracht dreigingsniveaus: Kopiëren per tweetal instructie/invulblad beginnend met 'De Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst...'2. opdracht afbeeldingen bekijken en type radicale groeperingen vaststellen Kopiëren afbeeldingen per groepering (4 stuks) en per soort groepering (4 groeperingen per soort) bij elkaar in één envelop stoppen zodat er 16 afbeeldingen in één envelop zitten.3. opdracht afbeeldingen aan groeperingen koppelen Kopiëren lijst met radicale groeperingen. Voor elke groep één kopie4. opdracht analyse soorten acties van groepering (individueel): Kopiëren 'Invulblad radicale groeperingen' voor elke leerling één5. opdracht dreigingsniveau type groepering (groepje): geen extra voorbereidend werk6. opdracht grootste dreiging in de 20e eeuw (klassikaal): geen extra voorbereidend werk, white- of krijtbord leeghalen, smartboard aanzetten voor inventarisatie.7. opdracht (klassikaal) discussie over eigen grenzen en wat mag en wat niet: geen extra voorbereidend werk

<p>Instrueren:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. opdracht dreigingsniveaus: Docent geeft korte inleiding over actuele radicale groeperingen die onze democratische rechtsstaat bedreigen en vermeld wat de NCTV is en wat de AIVD doet. Zonder invulling te geven aan de dreigingsniveaus legt de docent kort uit dat er een alerteringssysteem is in Nederland. Leerlingen worden in duo's verdeeld. Elk duo krijgt een blad en krijgt en moet in het duo proberen aan te geven hoe zij een opbouw in dreigingsniveaus zien. Zij moeten dus een schakering maken van 1 naar 5. 2. opdracht afbeeldingen bekijken en type radicale groeperingen vaststellen: Twee duo's worden samengevoegd en elk groepje (van 4 dus) ontvangt een envelop met afbeeldingen. De afbeeldingen horen bij een bepaalde soort/type radicale groeperingen. De leerlingen in het groepje proberen in overleg door analyse van de afbeeldingen kenmerken te verzamelen van de soort groepering die ze gekregen hebben 3. opdracht afbeeldingen aan groeperingen koppelen: De leerlingen ontvangen een lijst met daarop de namen van de 4 groeperingen binnen hun soort. Zij moeten de afbeeldingen koppelen aan de individuele groeperingen 4. opdracht analyse soorten acties van groepering (individueel): Elke leerling in het groepje kiest één van de vier groeperingen en ontvangt een blad met achtergrondinformatie van zijn/haar groepering. Daarnaast ontvangt elke leerling een invulblad met vragen over deze groeperingen. Individueel vullen zij het blad in. Als laatste vullen zij in welk dreigingsniveau het beste bij hun groepering past. 5. opdracht dreigingsniveau type groepering (groepje): De leerlingen in hun groepje delen hun bevindingen en proberen (mogelijk op een tijdlijn) een overzicht te creëren van het dreigingsniveau van het type radicale groepering op de schaal van de NCTV. 6. opdracht grootste dreiging in de 20^e eeuw (klassikaal): Dit gedeelte kan óf klassikaal of via een expertmethode in groepjes. Als het klassikaal is dan dient de docent te inventariseren wat de uitkomsten van de verschillende groepjes zijn om daarna klassikaal een vergelijking te trekken en al dan niet chronologisch een dreigingsniveau te duiden als alle groepen samengevoegd worden. De docent kan eventueel meer groepen (zie in de laatste de extra suggesties) toevoegen aan een tijdlijn om een nog realistischer dreigingsniveau te kunnen geven per tijdstipmoment. 7. opdracht (klassikaal) discussie over eigen grenzen en wat mag en wat niet: Dit kan zowel klassikaal als in groepjes. De docent zou de leerlingen vragen kunnen stellen om ze bewust te laten worden over hun eigen opvattingen, normen en waarden inzake radicalisme. Voorbeelden van vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Welke 'zaak'(cause) spreekt je het meeste aan van de behandelde soorten groeperingen? - Kan je uitleggen waarom juist deze? - Bij welke groep(en) zou je jezelf actief kunnen zien? - Hoever wil jij gaan met actievoeren? - Welke activiteiten vind je echt niet kunnen? Waar ligt de grens? - Probeer zoveel mogelijk redenen te noemen voor mensen om zich aan te sluiten bij een radicale groepering. Welke van deze motieven kan jij je in vinden? Snap je waarom mensen zich aansluiten bij radicale groeperingen? - Welke radicale groeperingen zijn nu nog actief? Zie je verschillen/overeenkomsten met de behandelde groeperingen? - Hoe vind je dat de overheid moet optreden tegen radicale groeperingen? - Hoe vind je dat jijzelf als burger moet handelen als je in aanraking komt met radicale groeperingen? -
<p>Alternatieve optie!</p>	<p>Onderdeel 4 zou je als docent ook vrij kunnen geven aan de studenten. Dit houdt in dat de studenten niet het informatieblad krijgen, maar alleen de naam van de radicale groepering. Zij dienen vervolgens zelf op internet informatie over de groepering te vinden en het invulblad in te vullen. Je zou studenten ook presentaties per groepering (of soort groepering) kunnen laten voorbereiden voor een klassikale uitwisseling.</p>

Radicale groeperingen

Actief Naam groepering

1894	SDAP Sociaal Democratische Arbeiders Partij
1893	NAS Nationaal Arbeidssecretariaat
1904	IAMV Internationale Antimilitaristische Vereniging
1909	CPN Communistische Partij Nederland
1933	NSB Nationaal Socialistische Beweging
1968	Nieuw Rechts
1971	NVU Nederlandse Volksunie
1984	CD Centrum Democraten
1918	VSF Vereniging voor Staatsburgeressen
1946	NVB Nederlandse Vrouwenbeweging
1969	Dolle mina's
1971	Paarse September
1970	RAF Rote Armee Fraktion
1972	Rode Jeugd
1977	Onkruit
1984	RaRa Revolutionaire Anti-racistische Actie

Eventuele toevoegingen:

1950	RMS Republik Maluku Selatan
1972	PLO Palestinian Liberation Organisation
1979	Armeense Rode Leger en ASALA
1989	ETA Euskadi Ta Askatasuna
2000	AEL Arabisch Europese Liga
2001	Al Qaida/IS
2004	Hofstadgroep
2015	PEGIDA Patriotische Europäer gegen die Islamisierung des Abendlandes

De Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst die Nederland nu kent is al ruim honderd jaar oud. In het begin van de 20^e eeuw begon men vanuit de overheid groeperingen in de gaten te houden die schadelijk konden zijn voor de democratie en de veiligheid in het land. Het begon vrij amateuristisch en kleinschalig, maar heeft zich opgewerkt tot een groot professioneel overheidsapparaat.

Sinds 2004 hanteert de Nederlandse overheid - in handen van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) - een Alerteringssysteem die het dreigingsniveau voor de veiligheid vaststelt. Elk kwartaal wordt dit dreigingsniveau op basis van inlichtingen uit alle mogelijke bronnen opnieuw vastgesteld.

Het systeem kent 5 dreigingsniveaus.

Opdracht:

Ga in duo's/groepjes bepalen welke 'opbouw' in dreigingsniveaus je zou kunnen voorstellen.

De laagste dreiging is niveau 1 en de hoogste is niveau 5.

Vul achter de cijfers hieronder in wat in jullie ogen het verschil in dreigingsniveau is:

Niveau 1:

.....
.....

Niveau 2:

.....
.....

Niveau 3:

.....
.....

Niveau 4:

.....
.....

Niveau 5:

.....
.....

Dreigingsniveaus

1

De terroristische dreiging in Nederland is minimaal

Het is niet waarschijnlijk dat in Nederland een terroristische aanslag plaatsvindt.

- We hebben geen aanwijzingen dat zich in Nederland personen bevinden die een terroristische dreiging vormen.
- We hebben geen aanwijzingen dat Nederland in beeld is bij terroristen in het buitenland.

2

De terroristische dreiging in Nederland is beperkt

Er bestaat een kleine kans op een terroristische aanslag in Nederland.

- Er is sprake van radicalisering waarvan op termijn een dreiging kan uitgaan.
- Terroristen hebben de intentie aanslagen te plegen in Europa, maar treffen daartoe geen concrete voorbereidingen.

3

De terroristische dreiging in Nederland is aanzienlijk

Een terroristische aanslag in Nederland is voorstelbaar.

- Er zijn in Nederland personen en groepen die sterk radicaliseren en een dreiging vormen.
- We hebben geen aanwijzingen dat terroristen een aanslag in Nederland voorbereiden, maar het is wel voorstelbaar.
- Terroristen plegen of plannen aanslagen in Europa.

4

De terroristische dreiging in Nederland is substantieel

De kans op een terroristische aanslag in Nederland is reëel.

- Terroristen zien Nederland als een doelwit.
- Terroristen plegen aanslagen in omliggende landen.
- Mogelijk zijn er aanwijzingen dat terroristen een aanslag op Nederland voorbereiden.

5

De terroristische dreiging in Nederland is kritiek

Een terroristische aanslag in Nederland is op handen.

- We hebben concrete aanwijzingen dat terroristen op het punt staan een aanslag in Nederland te plegen.
 - Er heeft een aanslag in Nederland plaatsgevonden.
 - Er is een kans op een vervolgaanslag in Nederland.
-

INVULBLAD RADICALE GROEPERINGS IN DE 20E EEUW

Naam radicale groepering:

Wanneer actief: van tot

Korte beschrijving geschiedenis van de groep:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Belangrijkste agendapunten van de groepering:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Welke grote (inter)nationale gebeurtenissen uit de 20^e eeuw hebben invloed op deze groepering gehad?

.....
.....
.....
.....

Welke middelen gebruikten ze om hun doel te bereiken:

- Discussie en debat
- Pamflet en tijdschrift
- Demonstratie en manifestatie
- Staking en bezet
- Haatzaaiing/verspreiding van angst
- Demonisering en Intimidatie
- Geweldpleging tegen materiaal: vandalisme, vernieling en brandstichting
- Geweldpleging tegen personen: fysiek geweld, mishandeling en ontvoering
- Moordaanslag op één persoon
- Moordaanslag op meerdere personen

Dreigingsniveau voor de democratie: 1 2 3 4 5

SDAP

Voluit: Sociaal-Democratische Arbeiders Partij

Actief: 1894-1946

Informatie:

Opgericht als afsplitsing van de Sociaal-Democratische Bond (van Domela Nieuwenhuis). Reden voor de afsplitsing was besluit van de SDB om nooit meer aan verkiezingen mee te doen omdat de Tweede Kamer de socialisten slecht behandelde. De oprichters van de SDAP wilden wel in de Tweede Kamer blijven. Zij vonden dit een belangrijk podium voor hun strijd.

De Partij sloot zich aan bij de Tweede Internationale, een Europees verbond van partijen die via parlementaire weg. De partij had een gematigde en radicaal-marxistische vleugel. De SDAP streed voor algemeen kiesrecht. De SDAP-fractievoorzitter in de Tweede Kamer Jelle Troelstra dacht na het uitbreken van de Russische Revolutie dat ook Nederland klaar was voor de revolutie en riep deze uit in een rede in de Tweede Kamer in november 1918.

Zijn poging werd een grote mislukking. In 1925 kreeg de partij een nieuwe leider en de partij werd steeds minder radicaal en zocht meer toenadering tot andere partijen. Ze werkten samen in de gemeenteraad in Amsterdam bijvoorbeeld. In 1939 nam de SDAP zelfs deel aan het kabinet De Geer II en leverde twee ministers.

In de Tweede Wereldoorlog werd de SDAP en hun krant *Het Volk* door de Duitse bezetters verboden. In 1946 ging de partij op in de Partij van de Arbeid (PvdA), samen met de VDB en de CDU.

IAMV

Voluit: (internationale) Anti-militaristische
Vereniging

Actief: 1904--1940

Informatie:

In 1904 werd door een groep mensen waaronder Domela Nieuwenhuis de Internationale Antimilitaristische Vereniging opgericht.

Hun blad 'De Wapens Neder' had in 1905 een oplage van 15.000. De antimilitaristen werden veelal als een onderdeel van het anarchisme en socialisme gezien.

De leden waren tegen het leger en tegen het kolonialisme. Oorlog moest worden uitgebannen door een mentaliteitsverandering, door dienst te weigeren, niet mee te werken aan de wapenindustrie en als uiteindelijk middel een algemene werkstaking invoeren. De IAMV had het niet hoog op met de regering en bij de opening van het Vredespaleis in Den Haag in 1913 riep Domela Nieuwenhuis: 'Het Vredespaleis is geopend, na kan de oorlog beginnen!'.

De vereniging probeerde via propaganda het volk van het leger en de regering af te wenden, zodat de regering het leger niet als wapen in de klassenstrijd kon gebruiken. Veel propagandisten werden geregeld vervolgd voor het verspreiden van manifesten met opruiende taal.

Hoewel de antimilitaristische beweging ontstaan was uit de afschuw van geweld van staten, hebben zij zelf nooit het geweld in zijn totaliteit afgezworen. Het was wel toegestaan geweld te gebruiken om geweld als 'fenomeen' op te heffen. Na de Eerste Wereldoorlog werd geweldloosheid een belangrijker onderdeel. Ze wilden met het goede voorbeeld laten zien dat geweld en oorlog niet nodig waren in een samenleving. Gearresteerde mensen gingen in regelmatig in hongerstaking. De geweldaanvaarders en geweldlozen kwamen in de knoop door het uitbreken van de Spaanse Burgeroorlog. Hoewel ze sympathiseerden met de Spaanse bevolking, kon een deel ze moeilijk steunen omdat dit volk de wapens had opgepakt. Dit dilemma zou uiteindelijk de beweging nekken. Na een verbod op de vereniging in WOII, werd de vereniging na de oorlog nooit meer heropgericht.

W.0022

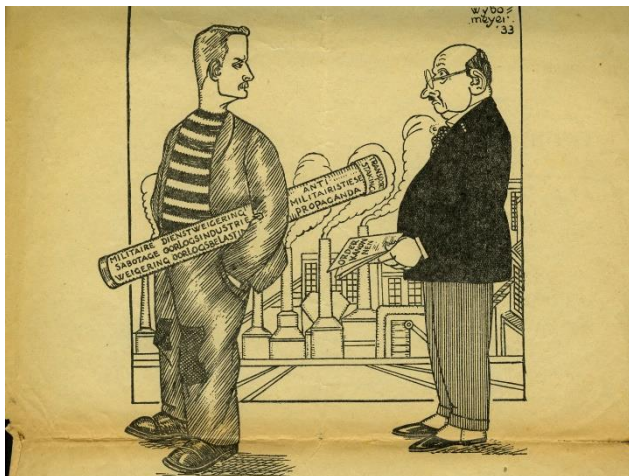
DE WAPENS NEDER! OF De Oorlog in de 20e eeuw.

Hooft hoort daar ginds het bulderen der kanonnen,
Hoor het gekerm van hen die zijn gewond,
Vervloekt zijn zij die dit bloedbad zijn begonnen,
Dit klinkt gansch de beschaafde wereld rond,
Bij duizendtallen slacht men jonge mannen,
Men rukt de vaders van hun kinderen af.
De jongeling wordt van zijn bruid verbannen,
En al die braven vinden een eenzaam graf.

~~Retrein.~~

Vervloekt, tirannen en despoten
De wapens neer, zonen van de werkmansstand,
Arbeidersbloed wordt dan niet meer vergoten
Over heel de wereld tot ons aller schand.

Aanschouwt op 't oorlogsveld die stapels lijken,
Vanschouwt de jammer van de weduwe en wees.
Zijn al die feiten dan geen ware blijken
Aan bloedtooneelen, ellende en oorlogsvrees,
Belasting wordt van het arme volk geheven
Om te betalen de moord op groote schaal,
Wij willen alleen voor vrede en welvaart streven,
Dat is ons ϕ choon en heilig ideaal.

De nette meneer: „Werk toch mee, om de dreigende oorlog te verhinderen!”
De arbeider: „Dat wil ik en dat zal ik zeker! Maar niet met jouw middelen, maar met de mijne!”

ABONNEERT U OP
„DE WAPENS NEDER”
ACTUEEL ANTI-MILITARISTISCH MAANDBLAD.

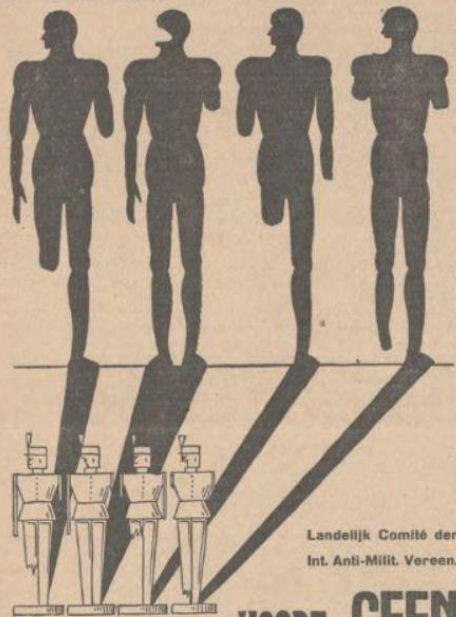
Prijs per jaarabonnement, met inbegrip van extra kerstnummer en div. bijbladen f 0,85.
Administratie-adres: Paviljoensgracht 68-70, Den Haag.

Steunt den Strijd tegen Oorlog en Militarisme

BEZOEK DE OPENBARE VERGADERING
op ZONDAG 7 JANUARI 1934, des avonds 8 uur, in gebouw Muurling (bovenzaal).
Spreeker: JAC. REES.
Onderwerp: ONDERWERPING OF STRIJD, Fascisme, Ja of Neen?
DEBAT VRIJ. ENTREE 20 CENT.

De avond wordt verder gevuld met eenige filmpjes.

SINTERKLAAS EN MILITARISTISCH SPEELGOED

Landelijk Comité der
Int. Anti-Milit. Vereen.

KOOPT GEEN
OORLOGS-SPEELGOED
DENKT AAN DE
SCHADUWZIJDE

FRAG

NAS

Voluit: Nationaal Arbeids-secretariaat

Actief: 1893--1940

Informatie:

Deze radicaal-linkse koepelorganisatie van verschillende Nederlandse vakbonden was de eerste vakcentrale in de Nederlandse geschiedenis. Het werd opgericht tijdens de Tweede Internationale en streefde ernaar alle goederen gelijk over de arbeiders te verdelen vanuit de vakbond, wat ook wel syndicaat genoemd werd. Kort na oprichting telde het NAS ongeveer 15.000 leden.

Naast vakbonden was ook de SDAP als lid aangesloten. Toen de SDAP in de Tweede Kamer zat hielden de contacten op en onderhield het NAS banden met de recent opgerichte Communistische Partij Nederland. Samen gaven zij het tijdschrift *Klassenstrijd* uit. Hoewel het NAS met het internationaal communisme verbonden was, verbrak zij de relatie met de ComIntern in 1927, toen Stalin in de Sovjet-Unie aan de macht kwam. Zij publiceerden kort erop een brochure met redevoeringen van Trotski en Zinoviev, vijanden van Stalin die als dissident werden gezien. Vanaf 1929 waren zij in de politiek vooral verbonden met de RSP.

In 1940 werd de bond door de Duitsers verboden. Ze hield op met bestaan en werd niet meer heropgericht na de oorlog.

**NATIONAAL ARBEIDS-SECRETARIAAT
in NEDERLAND.**
Bureaux Nassaukade 101 AMSTERDAM, TEL: C1036

**DE VERPLICHTE LICAMELJKE OEFENING MAAKT
UW KINDEREN TOT SLAVEN VAN HET MILITARISME!
ARBEIDERS, DE NIEUWE OORLOG NADERT! WEIGER DEN
DIENST AAN HET KAPITALISME in FABRIEKEN KAZERNE.**

Tekening van
ALBERT HAAP

De daad en de frase

of het negenjarige N.V.V. en het 20-jarige N. A. S

**NATIONAAL ARBEIDS-SECRETARIAAT
NASSAUKADE 101 AMSTERDAM**

DE NOOD IN NEDERLAND!

**DE WERKLOOSHEID
BRENGT GRAUWE
ELLENDEN**

**OP, ARBEIDERS!
DEMONSTREERT VOOR DEN EISCH
VAN
PRODUCTIEF WERK
TEGEN VOL LOON**

ORGANISEERT U IN DE ONAFHANKELIJKE VAKBEWEGING

STEENGRUPEER DE JONGE & O. HILVERSUM

CPN

Voluit: Communistische Partij Nederland

Actief: 1909-1991

Informatie:

De CPN werd opgericht door een aantal marxisten uit de SDAP, die het niet eens waren met de koers van Troelstra. Het lijfblad van de Nederlandse communisten was *De Tribune*. Ze deden mee aan de Tweede kamerverkiezingen vanaf 1918, maar behaalden nooit veel zetels. In 1937 had de partij waarschijnlijk ongeveer 11.000 leden. Na het tekenen van het Molotov-VonRibbentroppact liep dit aantal terug naar ca. 9.000.

Tijdens de bezetting werd de CPN verboden. Omdat de partij al voorbereid was op een eventueel verbod was het voorbereid om ondergronds te gaan. De CPN is als illegale partij de hele oorlog actief gebleven. In november 1940 werd het blad *De Waarheid* opgericht, en het waren ook de communisten die achter de Februaristaking van 1941 zaten. Naast pamfletten en oproep tot staking waren de communisten ook zeer actief in sabotage. Na de oorlog ging het goed met de communistische partij door hun activiteiten tijdens de oorlog. Door de Koude Oorlog werd de partij echter steeds minder populair, met als gevolg van de Sovjet inval in Hongarije in 1956 nog slechts 2,6 % van de stemmen. Na de dood van Stalin in de Sovjet-Unie kwam ook bij de CPN de vraag op of zij moesten destaliniseren. De partij werd mede hierdoor intern verdeeld. De partij nam steeds meer afstand van de Sovjet-Unie en veroordeelde de inval van Sovjet-troepen in Praag in 1968. In de jaren zestig en zeventig werd de partij, dankzij de steunbetuigingen aan studentenacties weer populairder. In de jaren tachtig was de partij fel tegen de bezuinigingen en kwamen feminisme en homo-emancipatie ook op de agenda. Steeds meer studenten en ook elite kwam bij de partij, waardoor de oorsprong van een arbeiderspartij steeds meer verdween.

In 1989 ging de partij met enkele andere partijen op in Groen-Links. De enkele leden die het hier niet mee eens waren, vertrokken en vormden de SP - de Socialistische Partij en de NCPN - de Nieuwe Communistische Partij Nederland.

© Dolf Kruger / nfa, coll. Nederlands fotomuseum

NSB

Voluit: Nationaal-Socialistische Beweging

Actief: 1931-1945

Informatie:

De oprichtingsvergadering van de NSG als stichting vond plaats op 14 december 1931 door de toekomstige leider Anton Mussert. Hij werd de enige persoon met bevoegdheid in de NSB. Om zich te onderscheiden van de andere partijen werd de partij bewust een beweging genoemd. Het leidend beginsel van de NSB was het voorgaan van het algemeen nationaal belang boven het groepsbelang en het groepsbelang boven het persoonlijk belang nodig was. Het programma van de NSB was gebaseerd op die van de NSDAP in Duitsland, anti-democratisch en autoritair. De antisemitische paragrafen werden echter weggelaten. Het was een echte fascistische beweging. De NSB had een partijblad 'Volk en Vaderland' en kende een jeugdafdeling en een zwart-geüniformeerde Weerbaarheidsafdeling die veel marsen hield. In drie jaar tijd waren ze van 1.000 leden naar 50.000 leden gegaan. In 1935 krijgen ze 8% van alle stemmen. Door de economische crisis kregen ze veel veel aanhangers. In oktober 1938 werd alle joodse aanwezigheid op NSB-activiteiten verboden. Eind 1933 werd het NSB-lidmaatschap voor ambtenaren door de regering verboden en eind 1935 werd het uniformverbod ingevoerd, die mensen verbood geüniformeerd politie- of legertaken uit te voeren. De Rooms-katholieke kerk verbood NSB lidmaatschap vanaf 1935 en de Gereformeerde Kerk vanaf 1936.

In 1937 nam Mussert het racistisch antisemitisme van de NSDAP formeel over. Mussert had zich in 1935 al solidair verklaard met Mussolini, dat Ethiopië was binnengevallen en het steunde de agressieve politiek van Hitler. Naarmate de NSB steeds meer geïsoleerd raakte, werd de beweging ook steeds roekelozener en minder 'legaal' qua acties. In 1937 kwam Rost van Tonningen als kamerlid voor de NSB in de Tweede Kamer. Hij werd door de Duitse SS gesteund en was radicaler dan Mussert. Hij werd regelmatig wegens zijn taal tot de orde geroepen en raakte in 1939 zelfs slaags met enkele kamerleden van een andere partij.

De NSB was de enige partij die na de Duitse inval mocht blijven bestaan. Hoewel Mussert grote hoop had op een leidende rol, werd hij door Hitler en Seyss-Inquart nauwelijks serieus genomen. Door veel samen te werken met de Duitsers werd de NSB steeds meer gehaat door de andere Nederlanders. Na de bevrijding werd de beweging verboden en namen veel mensen wraak met mishandelingen en arrestaties van NSB-ers en plundering van hun bezit.

NDP / PNR

Voluit: Nieuw Democratische Partij en Partij Nieuw Rechts

Actief: 1962-1975

Informatie:

De Nieuw Democratische Partij en haar opvolger De Partij Nieuw Rechts waren allebei creaties van de Amsterdamse zakenman Max Lewin. Hij had al in 1958 de Nederlandse Volksbeweging opgericht, dat zich neerzette als een gematigde rechtse partij die vond dat de overheid te groot en bureaucratisch was geworden. De volksbeweging wilde echter niet van de grond komen, ondanks pogingen om zelfs de nieuwe piratenzender Veronica erbij te betrekken. In 1962 richtte hij de Nieuw Democratische Partij op, maar ook hier werd geen succes behaald. De partij werd gezien als een splinterpartij, die overal tegen tekeer ging, met name de PvdA en de Binnenlandse Veiligheidsdienst, die de partij in de gaten hield. Daarnaast raakte een lid in opspraak omdat hij banden zou hebben met fascistische organisaties. Slechts 13.000 mensen stemden op de NDP en bijna de helft van de stemmen kwamen uit de grote steden. Door gebrek aan financiën verdween de partij. Lewin sloot zich tijdelijk aan bij de Boerenpartij, maar dit was ook van korte duur. Het lukte Lewin aanvankelijk niet om weer een nieuwe partij te beginnen, maar had met zijn blad *Rechts-om* wel succes. Het blad had succes met artikelen tegen gastarbeiders, seksuele hervorming, avantgardische kunstenaars en de linkse studentenbeweging. 'De linkse infectie moet kost wat kost uit de samenleving worden gesneden', schreef Lewin. In 1968 had hij de Partij Nieuw Rechts opgericht, maar deed slechts mee aan gemeenteraadsverkiezingen in Den Haag en Amsterdam. Onder het motto 'van vreemde smetten vrij' voerde de partij een campagne gericht tegen de aanwezigheid van buitenlanders. In 1975 kwam er een einde aan Nieuw Rechts nadat prominente leden van de partij betrokken waren bij een bomaanslag op een Amsterdams metrostation, met de bedoeling linkse (anti-metro) activisten de schuld te geven.

11.00 uur - Openingswoord door M. LEWIN.
Doel der samenkomst "Oprichting nieuwe rechtse politieke partij".

SCE - Toelichting van het waarom.
Opsomming der programmapunten en doelstellingen.

1. Handhaving van de constitutionele monarchie onder het huis van Oranje.
2. Handhaving van Orde en Rust.
3. Krachtig optreden tegen ordeverstoorders en subversieve elementen.
4. Strengere bestraffing van geweldadigheid.
5. Vercherpt toezicht op de in ons land verblijvende buitenlanders.
6. Vermindering van het overheidsingrijpen.
7. Onmiddellijke opheffing P.B.O.
8. Herziening ondoelmatige ontwikkelingshulp van overheidswege.
9. Dραstische vermindering belastingdruk.
10. Bevoordering particulier initiatief waar mogelijk.
11. Stopzetten van subsidiëring van zogeheten avant-gardistische kunst.
12. Verlaging subsidies op cultureel terrein.
13. Versterking v.d. strijdkrachten van de NAVO.
14. Verhoging steun aan gezondheidszorg.
15. Kritisch beleid t.o.v. de E.E.G.
16. Invoeren recht van referendum.

Opmerkingen vanuit de zaal:

1. Het linkse D'66 is de schakel tussen de partij van de narijheid en de P.S.P.
Daaron een agressief beleid tegen D'66.
D'66 wenst 2 % v.h. nationaal inkomen te reserveren voor ontwikkelingshulp. Wanneer wij op het onzinnige hiervan de nadruk leggen wordt D'66 de wind uit de zeilen genomen.

Antwoord van LEWIN:

Men koopt een slecht artikel dat goed is gebracht maar gewaard, geen zorgen over D'66.

2. Vrijheid en Recht spreken momenteel aan.
Vrijheid en Recht worden momenteel verkracht, deze idealen moeten in de partij worden gelegd en deze partij zal uiteindelijk iets nieuws worden.

Het Vrije Volk

Wethouders Verhey en Van Duijn bijna op de vuist

Financierde Lewin aanslag op metro?

V. d. Louw wil weten wat v. Agt toeziet

Abortus, JA! IN ITALIE

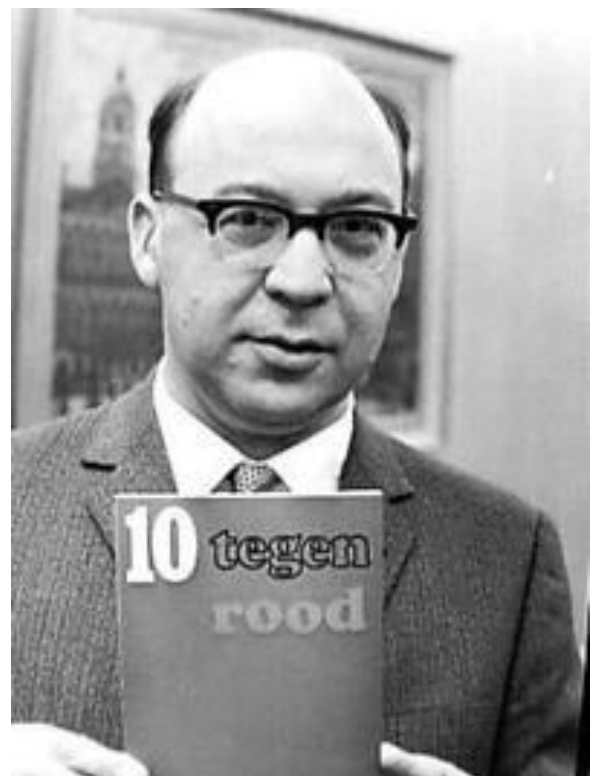
Meeustakers posten bij shell

Amelander jutterswhisky in handel

'n goeie film voor 1,-

10 tegen rood

INFORMATIE OVER BEZORGING

NVU

Voluit: Nederlandse Volksunie

Actief: 1971-heden

Informatie:

In 1971 is de Nederlandse Volksunie opgericht door Guus Looy als poging om eerherstel te krijgen voor oorlogsmidadigers. Daarnaast wilde de partij Vlaanderen en Nederland samenvoegen.

In 1974, nadat Joop Glimmerveen het voorzitterschap had overgenomen, richtte de partij zich ook tegen Surinamers en gastarbeiders in Nederland. Ze namen toen deel aan de Haagse gemeenteraadsverkiezingen met de slogan 'Den Haag moet blank en veilig blijven!' Ze organiseerden verschillende manifestaties en demonstraties waar veel fascistische en ex-NSB'ers aan deelnamen. Verschillende pogingen van het ministerie om de partij te verbieden zijn niet gelukt.

Vanaf de jaren '80 had de partij concurrentie van de Centrumpartij van Janmaat. De partij ging zich meer associëren met nazi-Duitsland en mensen als Rudolf Hess en Anton Mussert. Samen met de jongerenorganisatie Jongeren Front Nederland werden veel acties en demonstraties georganiseerd.

Eind jaren '80 werd de partij non-actief tot Joop Glimmerveen 1996 door o.a. Constant Kusters werd gevraagd nieuw leven in de VNU te blazen. Sindsdien fungeert de NVU vooral als politieke vleugel van het Aktiefront Nationale Socialisten. Glimmerveen was hier niet blij mee en verliet in 2001 de partij en sindsdien is Kusters de voorzitter. In 2015 trok de NVU aandacht door manifestaties bij inspraakavonden over de komst van asielzoekerscentra in het kader van de Europese migrantencrisis.

De NVU heeft een jongerenorganisatie die Germaanse Jeugd Nederland heet. Een radicale afsplitsing van de NVU is de Racial Volunteer Force (RVF), die 'Nederland blank' als motto heeft en bereid is tot terreur om dat doel te behalen. De RVF wordt ingezet als bewakings- en ordedienst bij bijeenkomsten van de NVU en is daarmee een vervanger geworden van het Aktiefront Nationale Socialisten. Na enkele arrestaties zijn de activiteiten van de RVF stil komen te liggen.

De demonstraties van de NVU kenmerken zich door een kleine groep VNU-leden en meestal minstens het dubbele aantal politie en tegendemonstranten. Zo was de politie bij een NVU-demonstratie in Enschede in 2011 slechts aanwezig met grote aantallen, politie met honden, paarden en mobiele eenheid. Dit vooral om de 70 NVU-demonstranten gescheiden te houden van de ruim 250 tegendemonstranten.

Vluchtelingen niet welkom!

Grenzen dicht!

Nederlandse Volks-Unie (NVU)
Postbus 4053 - 6803 EB Arnhem
Tel.: (026)-3217539
www.nvu.info @ www.nvu.nu
e-mail: nvu@ziggo.nl

Surinamers

Behalve hereniging met Vlaanderen ziet Guus Loy ook als dwingende eis dat de gebieden rond Elten, Tudderren, Kleef en Emden aan Nederland worden teruggegeven. Verder vindt hij dat Suriname onafhankelijk moet worden („het volk heeft een heel andere cultuur”) al heeft hij in zijn schooljeugd, nadat we Indië kwijtwaren wel eens heimwee gehad naar het Groot-Nederlandse Rijk.

Alle in Nederland vertoevende Surinamers moeten van Guus Looy naar hun geboorteland terug. Zijn vrouw voegt er aan toe: *Die mensen zijn toch te lui om te werken.* Looy: „Ik ben à priori tegen vermenging van de rassen”. En daarmee belanden we bij Zuid-Afrika.

Looy: „Jullie altijd met de Zuid-Afrika. Ik zal 'es wat anders zeggen. In Brazilië is het een chaos en daar leeft blank en zwart door elkaar. Er is daar geweldig veel armoede. Als ik neger was dan woonde ik honderd maal liever in Zuid-Afrika dan in Brazilië.”

Enkele standpunten uit het partijprogramma:

- In artikel 1 van de Nederlandse Grondwet opnemen dat de 'Germaans-christelijke cultuur' dominant moet blijven.
- Onmiddellijke immigratiestop, geen opname van asielzoekers en/of vluchtelingen.
- Verbod op ritueel slachten.
- Hereniging van Nederland en Vlaanderen.
- Uittreding uit de NAVO.
- Tegen de toetreding van Turkije in de Europese Unie.
- Stopzetten van ontwikkelingshulp.
- Geen deelname aan buitenlandse missies die de belangen dienen van Israël en de Verenigde Staten.
- Invoering schoolvak waar de studenten leren over de Nederlandse taal, geschiedenis, cultuur en tradities.
- Op elke school wappert de Nederlandse vlag en wordt het Nederlandse volkslied gezongen.

CD

Voluit: Centrum Democraten

Actief: 1984-2002

Informatie:

In oktober 1984 werd Hans Janmaat uit de Centrumpartij gezet. Aangezien Janmaat het enige kamerlid van deze partij was, ging hij in het parlement verder als 'groep Janmaat' en richtte in november de Centrum Democraten op. De CD presenteerde zich als een gematigde versie van de Centrumpartij. Waar de CP de leus 'Eigen Volk Eerst' hanteerde, koos Janmaat voor 'Oost West, Thuis Best' en koos hij voor 'Vol is vol' in plaats van 'stop vreemdelingenstroom'.

In maart 1986 vond er een verzoeningsbijeenkomst plaats tussen de CP en Janmaats CD, maar deze werd verstoord door radicale linkse actievoerders, die het hotel in brand staken en met zwavelzuurbommen gooiden. Janmaats partner Wil Schuurman raakte hierbij gewond en haar benen moesten geamputeerd worden. Tijdens de verkiezingen van 1986 verloor Janmaat zijn zetel maar in 1989 kwam hij weer terug, mede door een grote aanhang in de oude wijken van de grote steden waar onvrede heerste over werkloosheid en immigratie. In de jaren negentig werd de partij alleen maar populairder en haalde in de gemeenteraadsverkiezingen verspreid in totaal 11 zetels en in sommige wijken in Amsterdam stemde zelfs 25% op de CD.

Hierdoor werden de Centrumdemocraten zelfverzekerder en uitdagender. Janmaat werd in politiek Den Haag geïsoleerd met een cordon sanitaire. Hierdoor kon Janmaat in de slachtofferrol zijn positie uitbuiten. Hij verkondigde alom dat hij buitengesloten werd en dat zijn meningen, 'gedragen door de meerderheid van het volk' niet gehoord werden. Mede door deze rol haalde de CD bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen maar liefst 78 zetels. In de Tweede Kamer behaalde de partij zelfs 4 zetels.

Hoewel Janmaat van zijn partij meer dan een 'one-issue'-partij wilde maken, wilde de pers hier weinig van weten en werd hij continu bevraagd over 'buitenlanders' in het land. In 1994 werden Janmaat en de CD strafrechtelijk vervolgd voor het aanzetten tot haat, rassendiscriminatie en opzettelijke belediging, waarvoor ze schuldig werden bevonden en een geldboete kregen. Janmaat sprak hierbij herhaaldelijk van een 'politiek proces' tegen rechts. In 1998 haalde de CD te weinig stemmen voor de Tweede Kamer en verdween Janmaat van het politieke toneel. De CD hield officieel op met bestaan in april 2002, twee maanden voor het overlijden van Janmaat.

**U kunt
nu nog kiezen**

of

Steun de CD!

**Voor
het te laat is**

POSTBUS 84 - 2501 CB DEN HAAG - TEL. 070 - 3469264

Lijst Janmaat / Centrum Democraten

**NIET
RECHTS**

**NIET
LINKS**

Geef uw stem aan Nederland

Stem 15 juni: Lijst Janmaat / Centrumdemocraten

Ons 10 puntenprogramma

- 1 Invoeren referendum
- 2 Stop Anti-nederlanderbeleid
- 3 Grensbewaking óók na 1992
- 4 Verdubbelen AOW
- 5 Dierenbeschermingswet nu
- 6 Schoner milieu, maar zonder belastingverhoging
- 7 Remigratie minderheden uit ontwikkelingshulp
- 8 Moedwillige aids-besmetting onder strafrecht
- 9 Vergroten Openbare Veiligheid, zwaardere strafmaat
- 10 Stop Vreemdelingenstroom

Telefoon 070 - 46.92.64

VVK/VSB

Voluit: Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht /
Vereeniging voor Staatsburgeressen

Actief: 1894-1949

Informatie:

De vereniging werd in februari 1894 in Amsterdam opgericht op initiatief van Wilhelmina Drucker, samen met Theodore Have, Theodora van Campen-Doesburg. Aletta Jacobs was ook bij de oprichting betrokken. De vereniging werd opgericht als de Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht (VVK). Annette Versluys-Poelman was de eerste presidente van de vereniging tot 1902, toen Aletta Jacobs het tot 1919 overnam. Na de invoering van het vrouwenkiesrecht werd de naam gewijzigd in Vereeniging van Staatsburgeressen.

Het streven naar het krijgen van kiesrecht was de belangrijkste drijfveer. Hiervoor ging de vereniging tweemaal op audiëntie bij de koningin en werden er veel brieven geschreven naar parlamentsleden.

In 1907 scheidde een aantal vrouwen zich af van de vereniging omdat zij geen ruimte zagen voor wat gematigde denkwijzen. De afsplitsers richtten de Bond voor Vrouwenkiesrecht op en wilden eerst gaan voor 'opvoeding tot het verkrijgen van vrouwenkiesrecht'. Na de opvoeding wilden zij pas stemrecht. De hoofdstroom in de vereniging wilde dit meteen.

In 1916 splitste weer een groep af, die vond dat de vereniging te smal dacht richting stemrecht, terwijl zij juist voor grondwettelijke gelijkstelling van man en vrouw, wat veel verder ging. Ook Wilhelmina Drucker hoorde hierbij en de nieuwe afsplitsing werd de Neutrale Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht.

Na het verkrijgen van het algemeen kiesrecht ging de strijd voor vrouwenemancipatie door. Er werd voor meer zelfstandigheid voor de vrouw gepleit, maar wel binnen haar rol in het gezin.

Tussen 1930 en 1949 fuseerde de vereniging met andere vrouwenbelangenverenigingen tot de Vereniging Vrouwenbelangen.

NVB

Voluit: Nederlandse Vrouwenbeweging

Actief: 1946-2002

Informatie:

De NVB werd opgericht in 1946 met als aanleiding de twijfelachtige houding naar de Duitse bezetters van de grote vrouwenbeweging Vereniging Vrouwenbelangen. Als reactie hierop werd door een aantal overlevenden van het concentratiekamp Ravensbrück de Nederlandse Vrouwenbeweging opgericht. Rie Lips-Odinot werd voorzitter.

Formeel was de NVB onafhankelijk, maar in praktijk raakte de beweging net als de jongerenorganisatie ANJV steeds meer met de communistische partij (CPN) verweven. Rie Lips was ook getrouwd met een communist en veel tegenstanders zagen het als niet meer dan een andere spreekbuis van de CPN.

De NVB kwam vooral op voor de arbeidster en had ook veel internationale solidaire banden. Door de Koude Oorlogpropaganda tegen het communisme kreeg de NVB minder leden. Zo werd aan communisten (mannen en vrouwen) verboden om te spreken op vergaderingen van de Vereniging Vrouwenbelangen.

Toen de Tweede Feministische golf opkwam die zich meer richtte op gelijkheid op de werkvloer en seksualiteit, deed de NVB daar niet aan mee. Ze bleef zich richten op de arbeidsteren en vrouwen in de Derde Wereld.

Toen de CPN opging in Groen Links in 1989 ging de NVB alleen verder. Zij distantieerde zich van Groen Links, die ze de liberaal vond. Toch lukte het niet om groot te blijven en in 2002 werd de NVB opgeheven.

Tot de opheffing gaf de beweging het maandblad VROUWEN uit.

Dolle mina

Voluit: Dolle Mina

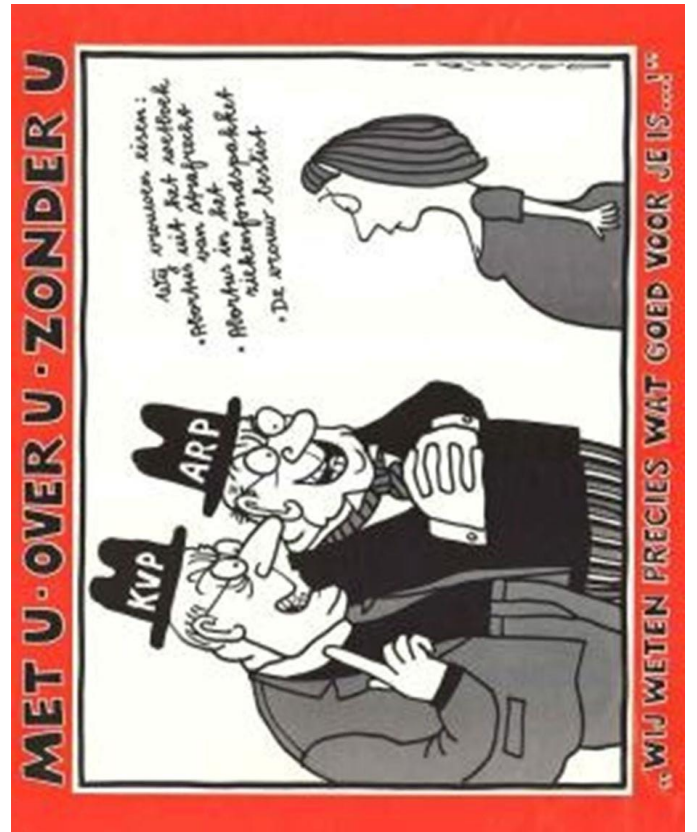
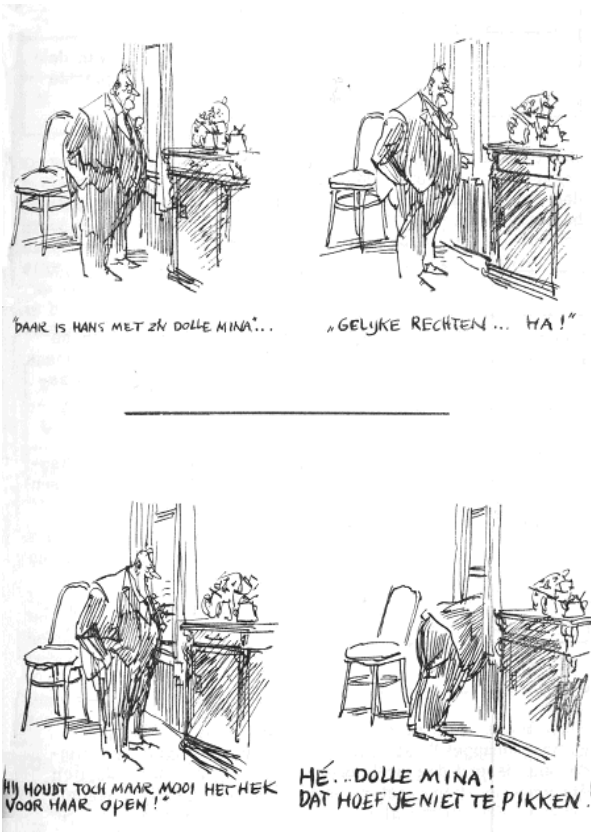
Actief: 1969-1977

Informatie:

Na de eerste feministische golf ontstond in de jaren zestig een tweede golf. Deze kwam voort uit onvrede met de maatschappelijke positie en de komst van de anticonceptiepil, die het sturen van zwangerschappen mogelijk maakte.

Tijdens de Maagdenhuisbezetting in 1969 was het Dunya Verwey opgevallen dat vooral mannelijke studenten-activisten het woord voerden. Selma Leydesdorff zag dat alleen de vrouwen broodjes smeerden. Rond dezelfde tijd werden anderen geconfronteerd met de praktische gevolgen van de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. In het najaar van 1969 hebben zij, met enkele anderen het initiatief genomen om de Dolle mina's op te richten. Zij vernoemden zich naar Wilhelmina Drucker (voorvechtster van het vrouwenkiesrecht) en de eerste actie bestond ook uit een openbare korset-verbranding bij het standbeeld van Wilhelmina Drucker. Het haalde alle kranten en 's avonds op TV zat een feminist bij Brandpunt aan tafel en waarschuwde mannen om 's avonds alleen op straat te lopen. Bij andere acties hebben ze roze linten om openbare toiletten gebonden om openbaar 'plasrecht' te eisen. Ze richtten een creche in op het Beursplein en riepen en floten mannen na op straat. Ze ontvoerden een cineast tijdens een 'cinemissverkiezing' en hun bekendste actie is een inval bij een gynaecologencongres waarbij ze op hun ontblote buik de tekst 'baas in eigen buik' hadden geschreven. Ze reisden het hele land af en overal werden lokale afdelingen opgericht. Er werd actie gevoerd om de abortus te legaliseren en men wilde overblijfmogelijkheden voor kinderen op school bevorderen.

Hoewel een deel van de kern van de groep marxistisch idealen had en de slogan 'een bewuste meid is een parel in de klassenstrijd' wilde invoeren, lukte het niet om een duidelijke richting te kiezen. Veel Dolle mina's haakten af, of gingen in radicalere setting verder. Het actiekarakter van de Dolle mina's liep ten einde in 1977 met de grote actiedag 'Op de Vrouw af' in samenwerking met enkele vrouwenbladen, het eigen blad *Man Vrouw Maatschappij* en een poster van Opland.

Paarse September

Voluit: Purperen Mien / Paarse September

Actief: 1971-1974

Informatie:

Eén specifieke groep vrouwen voelden zich dubbel onderdrukt. Dit waren de lesbische vrouwen. Zij voelden zich als vrouw én als lesbienne onderdrukt. Veel van deze waren aangesloten bij Dolle mina of het COC, maar voelden zich daar niet thuis.

De geliefden Noor van Crevel en Stéphanie de Voogd plaatsten in de winter van 1971 een advertentie in Vrij Nederland waarin zij vrouwen in de leeftijdscategorie 18-95 jaar opriepen die het zagen zitten om 'tot een hip en pienter sfeertje' te komen. Acht vrouwen reageerden die open brieven gingen schrijven naar organisaties als de Dolle mina en COC om aandacht te vragen voor hun positie. Zij ondertekenden de brieven met 'Purperen Mien', een naam die voortkwam uit de term 'lila dreiging' of 'lavender menace' die gegeven werd aan een Amerikaanse feministe.

Purperen Mien dat er te veel aandacht was voor heteroproblematiek. Ze waren niet tevredne over de antwoorden die ze kregen en radicaliseerden en gingen in 1972 onder de naam Paarse September verder. Deze naam was afgeleid van de Palestijnse terroristengroep Zwarte September.

De groep maakte snel naam door in het eerste nummer van hun krantje alternatieve Vrouwenkrant te beweren dat feministes die heteroseksueel waren geen echte feministes waren en zelfs antifeminitisch gezien konden worden. Ze pleitten tegen heteroseksualiteit als standaard en vonden daarmee dat lesbisch zijn een politieke keuze was.

De leden weigerden met mannen te praten en ze bleven in interviews en brieven radicaal, revolutionair en provocerend.

In april 1974 hief de groep zichzelf op omdat ze vonden dat hun ideeën nu wel voldoende bekend waren, en omdat ze andere radicaal-lesbische vrouwengroepen de ruimte wilden geven.

DE APARTHEIDSPOLITIEK VAN PAARSE SEPTEMBER

Het COC is door Noor van Crevel van PS (Paarse September) een "anti-feministische organisatie" genoemd, omdat het COC het onaanvaardbaar vindt dat mensen de toegang tot de open sociëteiten van het COC geweigerd zou worden als zij neger, blanke, homo, hetero, vrouw of man zijn.

De COC-sociëteit 't Schellinkie staat open voor iedereen.

Paarse September weigerde op een discussieavond te verschijnen omdat er ook wel eens mannen zouden kunnen zijn.

Dat is hun goed recht. Maar het COC anti-feministisch noemen omdat het tegen discriminatie is van wie dan ook: dat is de zoveelste onlogische redenering van deze groep.

Omdat allerlei vrouwen (w.o. Andreas Bunnier) (b)lijken te sympathiseren met deze groepering, is het goed het karakter van deze PS nader te bekijken.

Paarse September heeft er geen behoefte aan met mannen in discussie te treden over vrouwenbevrijding, c.q. onderdrukking: zij wendt zich immers tot vrouwen. Stephanie: „Het idee dat je mannen moet overtuigen van de juistheid van je standpunt berust op de notie dat zij ons onze bevrijding moeten toestaan. Maar wat mannen vinden is niet relevant, het gaat om ons. Als we bewust willen worden is dat onze zaak en ons probleem.” Noor: „Mannen en vrouwen moeten allebei een eigen identiteit ontwikkelen, daarna kunnen ze met elkaar gaan praten.”

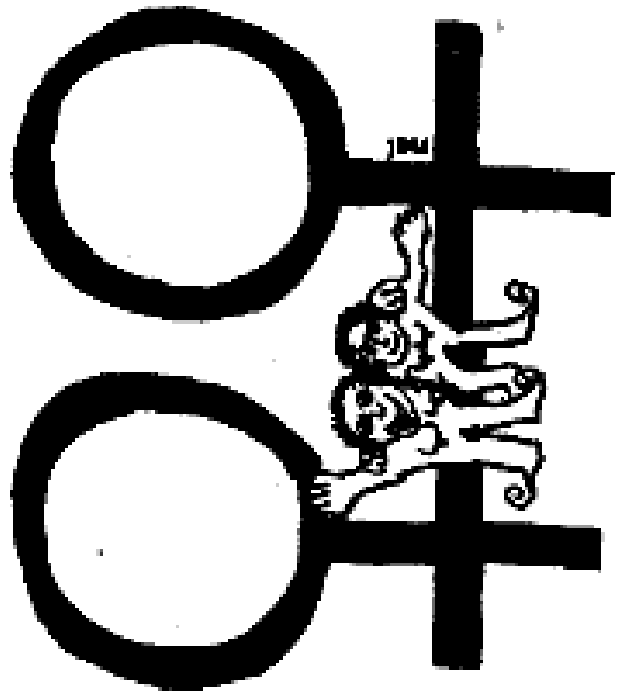
Mevrouw Paardekooper-van Buuren uit Eindhoven is gevaarlijk voor vrouwen en gevaarlijk voor het feminisme. Zij is egocentrisch, niet solidair. (Ze beschrijft haar relaties met vrouwen b.v. uitsluitend in lichamelijke termen). Zij is belust op effect, niet authentiek.

- 12 -

Zij parasiteert op het feminisme. Zij zal misbruikt worden bij het leven (Opzij) en daardoor zal zij ongetwijfeld binnenkort heel bekend zijn, maar dat is dan ook de bedoeling.

Paardekooper is geen radikaal-feminist, maar een gewone burgertrut die getrouwd wil blijven.

Maaike Meijer.

RAF

Voluit: Rote Armee Fraktion

Actief: 1970-1998

Informatie:

In Duitsland ontstond tijdens de studentenbeweging eind jaren zestig veel onvrede over het feit dat veel bestuurders uit het nazi-tijdperk nog steeds in hoge posities zaten in de West-Duitse samenleving. Volgens veel studenten ontkende Duitsland haar schuld aan de nationaalsocialistische misdaden. In 1970 werd de Rote Armee Fraktion (RAF), afgeleid van de naam van het Sovjet 'Rode Leger' opgericht door o.a. Andreas Baader en Ulrike Meinhof, waardoor de groep ook bekend stond als de Baader-Meinhof-groep. De RAF wilde schoon schip maken met het naziverleden. De oorlogsgeneratie diende verantwoording af te leggen tegenover haar kinderen. De RAF was ook tegen de heersende 'kapitalistische staat' en ze wilden zich dus ook tegen het huidige 'systeem' verzetten.

In 1972 werden 5 bomaanslagen gepleegd in Duitsland met 4 doden en ruim 30 gewonden als gevolg. De oprichters werden toen opgepakt en kregen levenslange gevangenisstraf. Een tweede generatie RAF-leden was actief eind jaren zeventig en pleegde meerdere gerichte aanslagen en ontvoeringen (met name tegen bankiers) maar kaaptten ook een vliegtuig. De ontvoeringen waren bedoeld als druk om de leiders van de eerste generatie vrij te krijgen, maar deze stierven (volgens het overheidsrapport door zelfmoord) in de gevangenis. Dit zorgde voor een nieuwe golf van geweld met een hoogtepunt in 1977. De Tweede generatie werd ook opgepakt en kreeg levenslange straffen. Een derde generatie was actief in de jaren tachtig, maar bijna iedereen werd opgepakt. In 1998 hief de RAF zichzelf op na 48 doden op hun naam te hebben, veel aanslagen en bankovervallen (om zichzelf te financieren).

In Nederland had de RAF enkele schuiladressen waar ze ontvoerde mensen gevangen hielden. In 1977 werden ze bijna opgepakt, maar konden in een schietpartij ontkomen, waarbij een agent zwaargewond raakte. Enkele dagen later vond een nieuw gevecht plaats waarbij een agent overleed. Een jaar later vond bij een grenscontrole in Kerkrade ook een vuurgevecht plaats waarbij twee douaniers om het leven kwamen.

De Nederlander Ronald Augustin, een graficus, was ook lid van de eerste generatie RAF. Hij vervalste vooral identiteitsdocumenten. Toen hij ook gevangen werd heeft zijn Nederlandse advocaat als contactpersoon gefungeerd tussen de verschillende gevangengenomen leiders, waardoor acties buiten de gevangenis door konden gaan.

Anarchistische Gewaltdaeter

- Baader/Meinhof-Bande -

Wegen Beteiligung an Morden, Sprengstoffverbrechen, Bankoevervalen und anderen strafbare... werden strafbaar... (Text continues)

Vu Merveis, die zur Erfassung der Gewaltdaeter... (Text continues)

Mitteilungen, die auf Wunsch... (Text continues)

Bundesminister - Abteilung... (Text continues)

Vorsicht! Diese Gewaltdaeter... (Text continues)

Wie heeft aanwijzingen over deze personen? Deze personen niet benaderen! Ze kunnen gewapend zijn! Beloning tot 80.000 euro*

Advertisement featuring three photographs of individuals. Captions include: 'Mogelijk herijzige Burkhard GARNEO (Foto: voorjaar 2016)', 'Met hoge waarschijnlijkheid Ernst-Volker STALS (Foto: voorjaar 2016)', and 'De man waarin Alfred Herrhausen...'. A large vertical text on the right asks 'Wie heeft aanwijzingen over deze personen?' and offers a 'Beloning tot 80.000 euro*'.

ZWISCHEN UNS UND DEM FEIND EINEN KLAREN TRENNUNGSSTRICH ZIEHEN! MAO

ROTE ARMEE FRAKTION: DAS KONZEPT STADTGUERRILLA

NRC HANDELSBLAD

Algemeen Handelsblad (1828) en Nieuwe Rotterdamse Courant (1844)

Politie: RAF achter bomaanslag Moord op president van Deutsche Bank

Door onze redacteurs

BAD HOMBURG/ROTTERDAM, 30 nov. - De president van de Deutsche Bank, de grootste Duitse bank, Alfred Herrhausen (59), is vannoggen bij een bomaanslag om het leven gekomen.

'Samenvoeging van politie kost half miljard'

VOORPURG, 30 nov. - Het samen-gaan van gemeenle en rijkspolice tot een regionale police zal vijfhoender miljoen kosten.

Frans oorlogsschip naar Libanon

PARIS, 30 nov. - Frankrijk heeft een oorlogsschip, L'Orange, naar de kust van Libanon gestuurd om zijn staatsburgere te redden in het geval van een nieuw oorlogsschouw.

Hof in Arnhem voor ademtestapparatuur

ARNHEM, 30 nov. - Het gerechtshof in Arnhem vindt de ademtestapparatuur aanvaardbaar als bewijsmiddel voor alcoholgebruik in het verkeer.

Gemeenteverkiezing

GRONINGEN, 30 nov. - Bij de

De bom trof Herrhausen toen deze in zijn auto naar zijn werk reed in Bad Homburg, een buitenwijk van Frankfurt. Zijn chauffeur raakte zwaar gewond. De bom zou aan een fiets zijn bevestigd en van 150 meter afstand tot ont-ploffing zijn gebracht.

VVD wil beleid in moties verankeren

DEN HAAG, 30 nov. - De grootste oppositiepartij, de VVD, wil de regeringsfracties CDA en PvdA dwingen zich vast te leggen op hun doelstellingen voor sociale vernieuwing, groei van de werkgelegenheid en de financiële grenzen aan nieuw beleid.

Door de vracht van de bom opgeblazen van het vliegtuig waart...

Door onze correspondent

ADDIS ABABA, 30 nov. - Buitelandse hulporganisaties zijn overleg begonnen met de Ethiopische regering om toestemming te krijgen oedele te verstrekken in de provincies Tigray en Eritrea.

inhoud

A table with two columns: a list of topics (30 pagina's, Nieuws en..., etc.) and a column of page numbers (2,37,12, etc.).

Hulpvoor Ethiop

zal instemmen met aan de hongerende te volgen hulpverlening.

Premi wil ve

Door onze redacteur PRAAG, 30 nov. dat hij zich zal in choslovakije.

Rode Jeugd

Voluit: Rode Jeugd

Actief: 1966-1977

Informatie:

De Rode Jeugd was een communistische beweging in Nederland die voortkwam uit een groep mensen rondom het tijdschrift *De Rode Jeugd* dat in 1966 werd opgericht door een pro-Chinese beweging. Lucien van Hoesel werd secretaris van de organisatie en in de organisatie ontwikkelde zich twee stromen. Aan de ene kant stonden de 'terroristen' die de RAF als voorbeeld hadden en die via een stadsguerrilla het kapitalisme omver wilden werpen. Aan de andere kant stonden de 'economen' die de nadruk wilden leggen op sociaal-economische veranderingen. De 'economen' splitsten zich uiteindelijk af en deden de rest af als terroristisch en fascistisch.

Een kleine groep van 15 personen van de Rode Jeugd reisde af naar Zuid-Jemen om daar in een PLO-kamp gevechtstraining te volgen.

Uiteindelijk werden in september 1972 een aantal aanslagen, waaronder bomaanslagen, uitgevoerd, voornamelijk in en om Eindhoven. Veel acties richtten zich ook tegen Philips, het kapitalistisch grootbedrijf in Eindhoven. Bij geen van deze acties vielen doden. De auto van de hoofdcommissaris en het huis van de burgemeester werden opgeblazen.

De Rode Jeugd was kort erop geïnfiltreerd door de Binnenlandse Veiligheidsdienst, die op deze manier veel informatie wist te bemachtigen en aanslagen op tijd kon verijdelen.

Onderdeel van de Rode Jeugd was de Rode Hulp, een organisatie die protestacties voerde ter ondersteuning van gevangenen RAF-leden. Halverwege de jaren zeventig was er van ideologie nauwelijks meer sprake bij de Rode Jeugd. De teksten werden overgenomen van de RAF met rauwe scheldpartijen op de kapitalistische machthebbers en hun hanglangers bij politie en justitie. De politieke lijn veranderde van maoïsme in nihilisme: vernietiging van het systeem, ontmaskeren van de staat, oorlog tegen het kapitalistische onderdrukingsapparaat. De revolutie werd vervangen door radicale acties.

Eindhoven

Door de veroordeling van onze kameraad Henk Wubben tot een jaar gevangenisstraf is men er zich in Eindhoven nog meer van bewust geworden, welke midde-len de reactie gebruikt om leden van de Rode Jeugd uit te schakelen. Het is duidelijk geworden dat de handhavers "orde en rust" de bij de SS populaire methoden weer in gebruik nemen. Vooral het drietal Raap, Snijders en Bene laat geen poging na de Rode Jeugd uit te roeien, waarbij Flip Raap, ook wel bekend als de eindhovense James Bond met kodenummer 00, wel de kroon spaant. Iedereen die met dit figuur in aanraking is geweest, zal begrijpen, dat die dubbel nul zijn intelligentie-cijfer is. Maar dat houdt niet in dat zulke figuren zomaar hun gang kunnen gaan. Dit moet ook duidelijk zijn voor andere lieden die actief zijn geweest bij de schijnvertoning die geleid

heeft tot de veroordeling van onze kameraad Henk Wubben.

HET MOET VOOR IEDEREEN, DIE DEZE BROCHURE GELEZEN HEEFT, DUIDELIJK ZIJN DAT DE RODE JEUGD TEGENMAATREGELEN ZAL NEMEN. WE HEBBEN GEEN ENKELE HOOP DAT DEZELFDE POLITIE EN JUSTITIE DIE ONS VOGELVRIJ HEEFT VERKLAARD IETS AAN DIT GEVAL ZAL DOEN. DAAROM ZAL DE RODE JEUGD INDIEN DE BURGERLIJKE AUTORITEITEN NIET ZULLEN OPTREDEN HET RECHT IN EIGEN HAND NEMEN EN UIT HAAR LEDEN EEN VOLKSTRIEBUNAAL SAMENSTELLEN. ALS BEVOLKINGSGROEP HEBBEN WIJ HET RECHT OM ONS TE VERDEDIGEN TEGEN DE PRAKTIJKEN ZOALS IN DEZE BROCHURE BESCHREVEN STAAN. HET GELD DAT DE RODE JEUGD VAN HAAR VIJANDEN VIA ONZE DUBBELSPION HEEFT GEKREGEN ZAL ZIJ AANWENDEN OM DEZE VIJANDEN TE VERDELGEN.

DE MENSEN, DIE ONS HET ZWAARD IN DE HANDEN HEBBEN GE-GEVEN, ZULLEN HET IN DE BUIK TERUGKRIJGEN.

DOOD AAN DE POLITIE, DOOD AAN DE JUSTITIE!!

ALLE MACHT AAN HET VOLK!!

Regels voor leden van de Rode Jeugd.

1. Elk RJ lid moet voortdurend politieke propaganda bedrijven door het voeren van akties, het verkopen van de krant, het voeren van discussies, het kalken en plakken, enz.
2. Elk RJ lid moet zich voorbereiden op een harde en geweldadige strijd.
3. Elk RJ lid moet zich scholen, onder meer door de bestudering van de werken van Marx, Engels, Lenin, Stalin en Mao Tse-toeng.
4. Elk RJ lid moet de afspraken aangaande het bezoeken van vergaderingen, het voeren van akties enz. strijdt, d.w.z. op tijd, nakomen.
5. Elk RJ lid moet op tijd zijn contributie betalen.
6. Elk RJ lid moet zich kamaraadschappelijk gedragen tegenover de andere RJ leden en stelt zich ten allen tijde ten dienst van het volk.
7. Geen RJ lid mag zonder toestemming van de organisatie lid zijn van een andere organisatie.
8. Geen RJ lid mag aan derden gegevens verschaften over andere RJ leden of de organisatie.
9. Elk RJ lid geeft als regel bij arrestatie alleen zijn naam en adres en legt geen verklaring af tegenover zijn politieke tegenstanders.
10. Overmatig gebruik van alcohol en drugs is RJ leden niet toegestaan. Tijdens alle activiteiten is het in bezit hebben van drugs verboden.

Onkruid

Voluit: Onkruid

Actief: 1974-1986

Informatie:

Vanaf 1970 bestond binnen de dienstweigeraarsbeweging onvrede over de vraag of het wel slim was om je als gewetensbezwaarde te laten erkennen omdat je daarmee het militaire apparaat niet wezenlijk aantastte. Er was sinds kort een wet waarop dienstweigeraars zich op konden beroepen. Door dit te doen, werd de weigering van dienstplicht eigenlijk gedepolitiseerd.

Een groep jonge mensen kwam in de zomer van 1974 bijeen en besloot zich geheel te distantiëren van de dienstplicht door ook de vervangende alternatieve dienst te weigeren. Zij werden totaalweigeraars.

Zij kwamen op de naam Onkruid: 'Onkruid met een t, tegen kruit, wat ze ook schoffelen, ze zullen ons er niet onder krijgen!'

Onkruid kwam nadrukkelijk op voor de totaalweigeraars en kreeg landelijk veel publiciteit, waarbij het regelmatig tot botsingen met de politie en rechtszaken kwam. De groep bestond uit minder dan honderd echte activisten. Ze opereerden landelijk met acties zoals zich vastketenen aan het hek van het ministerie van Defensie, verstoren van militaire open dagen, kerktorens bezetten en bruggen beklimmen. Hierbij werden soms ook (overheids)eigendommen vernield, zoals bij de 'Bunkerbuit', waarbij geheime defensiedocumentatie werd gestolen gepubliceerd. De acties van Onkruid waren altijd zeer opvallend. Ze werden destijds gezien als shockerend zoals zakken verf tegen straaljagers gooien, openbare verbrandingen en vernielingen van oorlogsspeelgoed. Bijna altijd waren het directe actie, met als direct doel om mensen aan het denken te zetten.

Midden jaren '80 stierf de beweging als actiegroep een stille dood. In de jaren '90 kwam er kort nog een opleving, onder het motto 'Onkruid vergaat niet', maar daar bleef het bij.

.....

: Het beschilderen met leuzen van een gedeelte van een buitenmuur van de Linoekazerne te Nijmegen.

: Gons.

Op vrijdag 8 februari 1980, omstreeks 03.10 uur, is een gedeelte van een buitenmuur van de Linoekazerne te Nijmegen, vanaf de openbare weg de Kolonel van Beijnenstraat, door vier onbekend gebleven personen van de volgende leuzen voorzien:

- 1e. Leger bah;
- 2e. Het leger moet leger;
- 3e. Onkruit bloeit;
- 4e. Komen de Russen alweer.

Deze leuzen werden met verf op zeer slordige wijze aangebracht.

Door personeel van de gemeentepolitie te Nijmegen in samenwerking met personeel van de brigade der Koninklijke mareschaussee te Nijmegen een onderzoek ingesteld naar de daders, doch zonder resultaat.

.....

Rechter kan acties Onkruit niet bijbenen

UTRECHT (ANP) - De Utrechtse politie heeft gisteren zeven leden van de actiegroep Onkruit bij een bezettingsactie aangehouden en korte tijd later weer vrijgelaten om ze in de gelegenheid te stellen tijdig voor de politierechter te verschijnen in verband met een andere actie.

De zeven activisten wilden gisteren in het hoofdkantoor van de Nederlandse Spoorwegen plannen buitmaken over de rol van de spoorwegen bij oorlogsvoorbereiding. In mei was hun dat niet gelukt tijdens een inbraak in een NS-bunker in Maarsbergen. Voor die inbraak moesten ze gistermiddag terecht staan.

De bezetting van de zaal van de NS duurde ongeveer een uur. De Onkruit-leden boden geen verzet tegen hun arrestatie. De politie onderzoekt nog hoe het zevental het doorgaans goed beveiligde NS-hoofdkantoor heeft kunnen binnendringen.

Het zevental is al geruime tijd naarstig op zoek naar 'geheimen met betrekking tot de NS en oorlogsvoorbereiding en -voering'. Een arrestatieteam van de rijkspolitie kon ze in mei in Maarsbergen op heterdaad betrappen. Ze hebben steeds gewild hun identiteit prijs te geven, zodat de officier van justitie hen

heeft gedagvaard op basis van vingerafdrukken en foto's.

De Utrechtse politierechter mr. A. Weijnsfeld veroordeelde de zeven bezetters gistermiddag elk tot zes weken onvoorwaardelijke gevangenisstraf vanwege hun aandeel in de inbraak in Maarsbergen. Voor hun actie gisteren in Utrecht kregen ze van de politie opnieuw een procesverbaal wegens lokaalvredebreuk. Officier van justitie mr. Y. Kruyer had tegen alle verdachten twee maanden geëist. Een voorwaardelijke straf leek haar zinloos, omdat de actievoerders er tijdens hun verklaringen voor de rechter geen twijfel over lieten bestaan dat zij door zullen gaan.

De advocaat van de actievoerders, mr. C. Korvinus, toonde zich na afloop van de zitting geschokt door de hoogte van de straf: "Ik acht het heel goed mogelijk dat ze hiertegen in hoger beroep gaan. Ik zou daar voor zijn."

Volgens de NS bevond zich in de bunker in Maarsbergen niets bijzonders. Dat de actievoerders zelf niet precies wisten waar ze moesten zoeken, blijkt volgens NS uit het feit dat ze onder meer een kast met linnen goed hadden opengebroken.

Onkruit bezette gebouw TNO: politie greep in

DEN HAAG - Nadat vanmorgen tegen acht uur ongeveer vijftien leden van de anti-militaristische actiegroep Onkruit een etage van het TNO-gebouw aan de **Koningin Maria-laan** in Den Haag waren binnengedrongen, zijn de jongelui een uur later door vijftien man van de Haagse politie verwijderd en gearresteerd.

Voordien hadden de actievoerders door de ramen documenten naar beneden geworpen. Prof. dr. H. J. Dirksen van TNO zei, dat het niet onmogelijk is dat er enkele geheime documenten zijn verdwenen. Vast staat volgens hem dat er een kistje met f 400 ontbreekt.

RaRa

Voluit: Revolutionaire Anti-Racistische Actie

Actief: 1984-1993

Informatie:

ER is nog steeds veel onduidelijkheid over het ontstaan en de leden van de RaRa-beweging. Het is deels ontstaan uit de Amsterdamse kraakbeweging en waarschijnlijk uit oud Onkruit-leden die toch het geweld omarmden.

Oud-RaRa-lid René Roemersma zei in een interview: 'Ik was voor geweld. Ik ben niet iemand die bereid is de ene wang toe te keren, en dan de ander om daar twee klappen te krijgen...het was een soort verzet dat mij aansprak. Huizen bezetten, opknappen en dan verdedigen.' In de loop van de jaren '80 werd de sfeer bij de krakers steeds grimmiger. Ontruiming en vernielingen waren aan de orde van de dag. Dieptepunt was een heuse veldslag om een krakerspand aan de Vondelstraat in 1980. Veel krakers knapten op dat niveau geweld af en hielden het voor gezien. Een ander deel radicaliseerde. Het ging de krakers toen al lang niet meer om betaalbare huisvesting alleen. Velen waren bijna fulltime activist voor allerlei zaken (anti-racisme, anti-kernwapens, anti-militarisme, anti-apartheid, etc...)

In 1985 begon een onbekende groep die zich via claimbrieven RaRa noemde brandstichtingen op te eisen. De branden waren met name gericht tegen bedrijven die het apartheidsregime in Zuid-Afrika in stand hielden. De bekendste zijn de Makro-branden. Vijf Macro-filialen zijn in brand gestoken met een schade van ruim anderhalf miljoen gulden. De eigenaar van de Marco heeft zich na de vijfde brand teruggetrokken van zijn Zuidafrikaanse activiteiten. Ook Shell was regelmatig het slachtoffer van RaRa, tientallen Shell-stations werden aangevallen, onder meer met fosforbommen. Bij een aanslag in 1987 op het bedrijf Boot Olie (dat zaken deed met Zuid-Afrika) uit Alphen aan de Rijn ontsnapte de bevolking aan een ramp. Op het terrein van Boot Olie bevond zich een opslagplaats met gasflessen en drie tanks met ongeveer 600.000 liter dieselolie en benzine. De opslagplaats bleef echter gespaard. Er zijn nog enkele bomaanslagen gepleegd op kazernes, de woning van de staatssecretaris van Justitie Aad Kosto en op ministeries. René Roemersma is het enige bekende RaRa-lid dat opgepakt en veroordeeld is (voor één aanslag), verder blijft onbekend wie nog meer achter de beweging zat. René antwoordt stevast op deze vraag: 'Is niet relevant'.

Lid RaRa erkent betrokkenheid bij Makrobrand

DUIVEN - René Roemersma, lid van de actiegroep RaRa, heeft bekend dat hij betrokken was bij de grote Makro-brand in Duiven, in 1986. Hij vertelt dat donderdagavond in het programma *Andere Tijden*. RaRa richtte zich eind jaren '80 tegen bedrijven die banden hadden met het apartheidsregime in Zuid-Afrika.

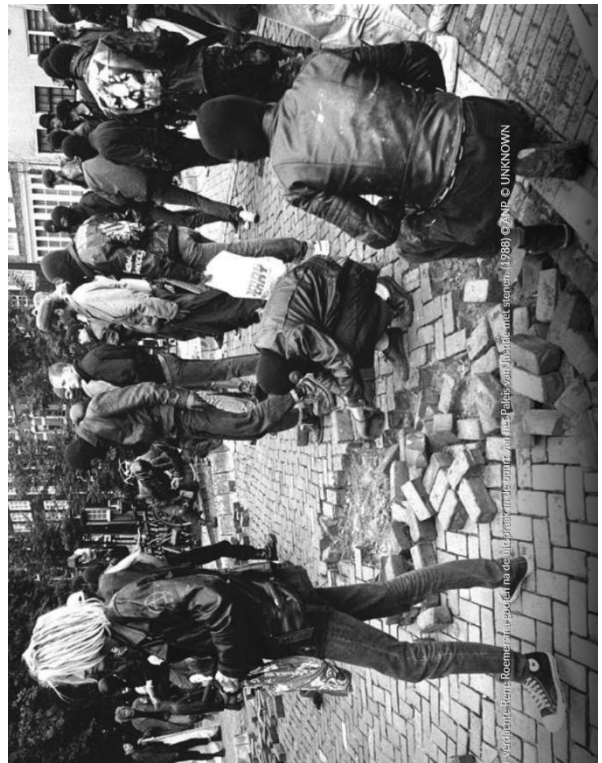
Redactie 18-11-10, 18:59 Laatste update: 27-03-17, 01:40

f t e 0 Reacties

RaRa stak vier Makro-vestigingen in brand in onder meer Duiven, eind 1986. De schade, een dikke 150 miljoen gulden, was voor het bedrijf aanleiding om zich terug te trekken uit Zuid-Afrika.

Andere doelwitten van de RaRa waren het huis van toenmalig staatssecretaris Aad Kosto en het ministerie van Sociale Zaken. Berucht waren de 'pompenacties', waarbij talloze slangen van Shell-benzinestations werden doorgesneden.

De leden waren en zijn nog steeds anoniem. Roemersma wil niet zeggen hoe groot de groep was. Nederlands enige terreurgroep is nooit ontbonden maar was na 1993 niet meer actief. Roemersma woont tegenwoordig in Zuid-Amerika.

Het Parool

Sympathisanten van de tot 5 jaar veroordeelde RaRa. In de foto: René Roemersma (links) en een andere RaRa-er (rechts) met de politie op 11 september 1988. © J. P. van der Vliet / ANP

